

A TAXONOMY OF THE PRAGMATIC MARKERS WITHIN THE CURRENT ROMANIAN RELIGIOUS DISCOURSE¹

Luminița HOARȚĂ CĂRĂUȘU

lumicarusu@yahoo.com

“Alexandru Ioan Cuza” University of Iași (Romania)

Résumé : *Cet article repose sur l'analyse de la présence des marqueurs discursifs dans le discours religieux roumain de nos jours afin d'en identifier les fonctions au niveau pragmatique. Qu'ils aient le rôle d'introduire le thème débattu ou de structurer le discours ainsi issu, qu'ils revêtent une fonction phatique ou qu'ils demandent l'acquiescement du destinataire, les marqueurs pragmatiques sont indispensables à la cohésion d'un texte.*

Mots-clés : *marqueur discursif, fonction pragmatique, discours religieux.*

Being focused on the types of pragmatic markers, our study analyzes sermon texts which are included in: *Corpus de limbă română vorbită actuală nedialectală* (coordinator Luminița Hoarță Cărașu), “Alexandru Ioan Cuza” University Publishing House, Iași, 2003, and two books belonging to religious discourse written by the priest Arsenie Boca:

1) *Cărarea Împărăției* which was written by Arsenie Boca between 1946 and 1949, being in all these years, as Monahia Zamfirescu Constantinescu says in *Notă asupra ediției I* (C.Î., 2006: 238), reviewed and improved. I have used the fifth edition of the book, neat edition by the Priest Conf. Dr. Simion Todoran and Monahia Zamfira Constantinescu, Sfânta Episcopie Ortodoxă Română a Aradului Publishing House, Deva, 2006. In *Notă asupra ediției I* it is mentioned the fact that quotes from Holy Scripture were given by Arsenie Boca, following the 1936 edition of the Holy Scripture and the 1939 edition translated by the priests: Prof. Vasile Radu and Prof. Gala Galaction. (C.Î., 2006: 345).

2) Arsenie Boca's *Cuvinte vii* edition edited by Bishop Dr. Daniil Stoenescu was printed at Deva in 2006. This edition includes as Daniil Stoenescu mentions in *Cuvânt înalte*

¹ The Project „Dezvoltarea capacității de inovare și creșterea impactului cercetării de excelență la UAIC”. “This project is funded by the Ministry of Research and Innovation within Program 1 – Development of the national RD system, Subprogram 1.2 – Institutional Performance – RDI excellence funding projects, Contract no.34PFE/19.10.2018”.

entitled *Cazaniile de la Prislop* 137 Sunday sermons, evangelical meditations and spiritual words, all written by Arsenie Boca at Sâmbăta de Sus and Prislop monasteries between November 25, 1946 and March 27, 1950. (C.V., 2006: 6).

In all these texts we could identify various types of pragmatic markers² with many *pragmatic functions*: the discourse marker *deci* with a thematic function; markers which organize/structure the discourse; markers which amplify the attention of the recipient; markers which connect different parts of the discourse; markers which bring new information meant to explain or to give more details about what has been mentioned before³:

1. DISCOURSE MARKER *DECI* (SO) ANOUNCING THE THEME

The discourse marker *deci* in the analyzed texts that I have mentioned before has the role of synthesizing what has been mentioned before, thus relating the synthesis (marked by *deci*) with the previous discourse:

DECI (SO)

„+ vedeți că și iohinii și ‘n general religiile acestea orientale îndeamnă la post + îndeamnă la supunerea trupului dar sensul pe care ei îl invocă nu are nici o legătură cu sensul postului creștin. însă ↑ mai grav este că unii creștini + care se numesc și ortodocși dintre cei ai noștri + înțeleg sau fac apel pentru a și ușura această nevoiță între ghilimele pentru că vom vedea că nu este o nevoiță postu’ + fac apel + iată că acum știu sfânta scriptură (*își drege vocea*) la un verset + pe care mântuitorul hristos + sau pe care ⊥ căruia mântuitorului hristos i se reproșează + de către ↓ iudei în legătură cu mâncatul cu mâinile nespălate (*își drege vocea*). + *deci* spun ei + la replica dată de hristos că nu intră sau nu ceea ce (xxx) intră în gură spurcă ↑ pe om ci ceea ce iese din gură.” (CLRVAN, 2013: 13);

“about eating with unwashed hands (*trying to control his voice*) + so they say” (CLRVAN, 2013: 13);

„Sufletul are și el o parte pătimășă, care, prin negrijă, năvăindu-se cu viața cea trupească, așa se învoiește și se leagă de tare cu plăcerea din lumea aceasta, încât n-ar mai vrea să-i moară trupul, ci ar vrea să fie veșnică viața aceasta vremelnică. Poate că și de aceea a lăsat Dumnezeu viața aceasta așa de necăjită, ca să ne mai și săturăm de ea. *Deci*, ca niște dezlegați de plăcerile vieții, mai fericiți sunt săracii, ca bogății.” (C.Î., 2006: 23);

“we get tired of it. *So*, as some unaware by the pleasures of life, happier are the poor than the rich.” (C.Î., 2006: 23);

„Prin sfintele Sale patimi, Iisus a schimbat ocară în slavă, încât Apostolul Pavel nu găsea alt cuvânt în care să se laude decât în Crucea Domnului, muștrând pe cei ce sunt vrăjmașii crucii. *Deci* lemnul crucii a fost prevestit prin prooroci, prin Moise și prin David. Prin proorocul David ne poruncește să ne închinăm Crucii, așternutului picioarelor Lui, că sfânt este.” (C.V., 2006: 16).

“reproaching those who are the enemies of the cross. *So* the wood of the cross was foretold.” (C.V., 2006: 16).

² These pragmatic markers “are the linguistically encoded clues which signal the speaker’s potential communicative intentions” (Fraser, 1996: 168).

³ Referring to the types of pragmatic markers and their functions which occur in the Arsenie Boca’s texts, see Hoarță Cărăușu 2015 and Hoarță Cărăușu 2016.

2. PRAGMATIC MARKERS ORGANIZING/STRUCTURING THE DISCOURSE⁴

In the texts mentioned above, we could identify discourse markers which help the author to structure the discourse⁵:

„cum spune dumnezeiescul apostol pavel↑(strângând aceeași mână în pumn orientând degetul mare în sus, marcând cuvintele cu mișcări sacadate pe axa verticală sus-jos)ășada:r_în primul rând botezul↑+(orientându-se către auditoriul din centru, ridică mâna la nivelul pieptului, marcând cu același gest cuvintele)în al doilea rând SFÂNTA și DUMNEZEIASCA scriptură↑+(gest coverbal, ilustrativ marcând actul enumerării prin ridicarea degetului arătător)în al trei:lea rá:nd↑(continuând gestul îndreaptă cele trei degete către auditoriu, mișcând trupul pe axa de adâncime față-spate)IUBIREA fraților↑ față de dumnezeu:↑ și față de oameni.(orientându-se pe axa orizontală dreapta-centru către auditoriul din centru) <F> „lărgiți↑fraților și surorilor_i:nimile voastre↑”(gest ilustrativ prin răsfirarea degetelor mâinii stânga, cu deschiderea palmei și orietarea sa în sus; mișcând trupul sacadat pe axa de adâncime față-spate)spune sfântul_apostol pavel.” (CLRVAN, 2013: 63);

“as the divine apostle Pavel says thus *first of all* baptism” (CLRVAN, 2013: 63);

„Pentru ca să înfrâneze pe om de la o cădere ca aceasta, Dumnezeu l-a numit iconom nedrept, *pe de o parte*, pe motivul că n-are proprietatea absolută, ci numai proprietatea relativă; iar *pe de altă parte*, ca să-l ferească de căderea în nebunia îngerului rău.” (C.Î., 2006: 299);

“and on the other hand, to protect him from falling into the madness of the evil angel” (C.Î., 2006: 299);

„Păcatele au urmările cele mai felurite asupra omului: 1. *Pe unii* păcatele-i smeresc, îi rușinează înaintea lui Dumnezeu și-i hotărăsc la îndreptare. 2. *Pe alții*, mai înrăiți în ele, îi salbătesc cu totul. 3. *Dar pe alții* îi împing până la nebunia fără întoarcere.” (C.V., 2006: 28).

“Sins have different consequences on man. 1 *to some people* sins humble themselves” (C.V., 2006: 28).

3. PRAGMATIC MARKERS WHICH AMPLIFY THE ATTENTION OF THE RECIPIENT/RECEIVER

There are frequently used discourse markers through which the transmitter amplifies the receiver's attention. Based on the fact that the typology of the discourses within contemporary sermons “is varied, not even as a fit in the various genres of the homiletics, but especially as a level of instruction of issuer and target audience” (Dincă 2008: 390). Garofița Dincă is on the opinion that “maintaining the contact with the public and with the inclusion of the preacher among those who are catechized, offers a series of

⁴ K Hölker speaks in *Zur Analyse von Markern* (Hölker 1988: 10-11) about the so called “diskursorganisierende Marker”. So, I have identified in the religious texts only one type of markers of discourse/speech organization namely *enumerative markers* (Hölker, 1988: 11). In addition to these markers of discourse/speech organization, Hölker has mentioned other types: *additive*: (*și, în plus*), *summary markers* (*în rezumat, într-un cuvânt, pe scurt*), *conclusive markers* (*în concluzie, deci*), *reformulative markers* (*adică, mă explicit*) and *corrective markers* (*de fapt, sau mai degrabă*) (Hölker, 1988: 11).

⁵ In *Cărarea Împărăției* have occurred with the same function (organizing the discourse) *discursive deictic elements*: „Ajunși la acest loc al depănării cuvântului, e bine să mai lămurim câteva lucruri, dintre care cel dintâi e îndreptarea părerii greșite ce o au unii creștini despre „mântuirea în dar”, pe care a câștigat-o Iisus Hristos pentru noi.” (C.Î., 2006: 34).

markers of own opinion (...). In fact, we discuss about a literature of the sermon, because the subjectivity of the speaker intervenes.” (Dincă 2008: 393):

„*credem* că cel mai emoționant moment al evenimentului pe care îl prăznuim astăzi ↑ + este potrivit descrierii sfântului evanghelist luca + cel în care bătrânul simeon + legat să nu moară până ↑ + nu avea să vadă pe mântuitorul lumii ↑ luând în brațe pe pruncul iisus a rostit acea rugăciune eliberatoare atât de frumoasă + „acum slobozește pe robul tău stăpâne în pace după cuvântu’ tău că văzură <R mântuirea ta pe care ai pregătit_ o înaintea feței tuturor popoarelor luminează spre luminarea neamurilor și slava ta> ↓ slava poporului tău ↑ israel”. (CLRVAN, 2013: 32);

“*we think* that the most emotional moment of the event” (CLRVAN, 2013: 32);

„*Noi însă zicem*: unde este fericirea aceea, să cădem și noi în „primejdia” în care a căzut Dumnezeu; iar de nu ne primejduim pentru Dumnezeu e semn că nu suntem vrednici.” (C.Î., 2006: 27);

“*but we are saying*: where is that happiness” (C.Î., 2006: 27);

„*E și explicabil* prima ispită a întâlnit în față creștini adevărați, care se hotărâseră într-un fel cu viața aceasta: s-o jertfească pentru Dumnezeu: pe când ispita a doua, a triumfului, pentru care trebuie să fii înțelept s-o ocolești, a găsit în față o mare turmă de creștini figuranți.” (C.V., 2006: 21).

“*it is also explainable*: the first temptation met true Christians” (C.V., 2006: 21).

4. PRAGMATIC MARKERS WHICH CONNECT DIFFERENT PARTS OF THE DISCOURSE

These markers relate the discourse which is produced in the moment of speech with the previous discourse⁶. The markers *de aceea* (*therefore*), *iată* (*look*), *iar* (*and*), *și* (*and*) have in the religious discourse the function to connect different parts of the discourse⁷.

In the analyzed texts, some deictic elements are symbolically and also gesturally used. An example of deictic elements which are ostensibly used is represented by the *presentational interjection iată*, which has the following pragmatic function: *to connect different parts of the discourse*. As a consequence, we can talk about the *pragmaticalization* of the interjection *iată* and also about *pragmatic cumulation* (*pragmatic polyfunctionality*), which means that, in the same type of discourse, *iată* simultaneously transmits two types of pragmatic significance: on the one hand, *deictic-ostensive*, and on the other hand, *the pragmatic role to connect different parts of the discourse*.

⁶ This type of pragmatic markers is named in speciality literature *Wiederanknüpfungssignale* (“signals to renew the discourse connections”) (Lichem, 1981: 69).

⁷ According to this topic, B. Fraser has mentioned the fact that discourse markers are “a class expressions which indicate the way in which the speaker intends to connect the basic message with the previous discourse” (Fraser, 1990: 387).

DE ACEEA (*THEREFORE*)

„+ în duminica aceasta + numită așa cum spuneam și_a izgonirii lui adam din rai + sfânta evanghelie + arată cum trebuie să lucrăm în această perioadă ↑ pentru ca osteneala noastră să nu fie zadarnică. ++ în vremurile noastre iubiți credincioși ↑+ postul + are o conotație mai puțin religioasă. sînt multe (xxx) din păcate nu sunt aici cei care + privesc postul într_un mod cu totul trupesc. + dumneavoastră veniți permanent la biserică și știți lucrurile acestea ↓ + *de aceea* dumneavoastră va trebui să fiți purtători ai acestui mesaj + în mijlocul celora ⊥ celor cărora + veți merge. ++ nu vin totdeauna sau puțin se ⊥ puțin se înnoiește biserica + *de aceea* sînt lucruri pe care astăzi le veți auzi și <R pe care cu siguranță le știți deja>.” (CLRVAN, 2013: 12-13);

“you know these things, *therefore*, you will have to be the carriers of this message” (CLRVAN, 2013: 12-13);

„Ori toate celelalte păcate, ce le-ar putea face omul, adunate la un loc, sunt mai mici decât acesta singur. *De aceea*, din milostivire mai presus de înțelegere pentru mulțimea neputinței lor, nu-i bagă Dumnezeu în cuptorul smereniei, că nu rabdă neghina o probă ca aceasta, ci vor merge în osândă, dar nu în osânda cea mai mare, ca ucigașii de sine.” (C.Î., 2006: 56);

“they are smaller than this alone. *Therefore*, from mercy beyond understanding” (C.Î., 2006: 56);

„Dacă Iisus ne-a răscumpărat din moarte veșnică cu prețul vieții, noi de asemenea câștigăm viața Lui lepădând pe-a noastră, dacă vremea o va cere. *De aceea* sunt îngăduite încercările fiindcă numai ele „coc” sămânța pe pământ a „dumnezeilor după dar.” (C.V., 2006: 143);

“if time requires. *Therefore*, the attempts are allowed.” (C.V., 2006: 143).

IATĂ (*LOOK*)

„+ nu știți voi postu' care_'mi place?” *iată* ce spune dumnezeu, <F RUPEȚI LANȚURILE NEDREPTAȚII > + dezlegați legăturile jugului + <F IMPARTE PAINEA TA> cu cel flămând” (CLRVAN, 2013: 15);

“do not you know fasting I like? *Look* what God says” (CLRVAN, 2013: 15);

„Iată ce e o minte îndrăcită: din bună, nebună, care socotește minciuna adevăr și adevărul minciună și azvârle cu spurcăciuni în Dumnezeu, bucurie făcând dracilor. *Iată* o minte legată cumplit, târâtă în robie străină și pierzându-și darul de mare cinste de la Dumnezeu: al libertății voinei și al dreptei socoteli. (...) *Iată* hățișul de patimi și fărădelegi în care războiul vrăjmașului cufundă sufletul celor ce iubesc lucrurile lui și nu le pasă de Dumnezeu: (...) *Iată* și treptele căderii, în număr de 12, pe care alunecă puterile noastre în fiecare din acest hățiș de patimi și păcate: (...)” (C.Î., 2006: 137-138);

“he throws misery at God, thus delighting the devils. *Look* an awfully closed mind/ locked thought” (C.Î., 2006: 137-138);

„*Iată* focul în care se lămuresc credincioșii, *iată* firul de legătură cu înaintașii lor - mucenicii.” (C.V., 2006: 21);

“the fire in which the believers understand, *look* the connecting thread with their ancestors” (C.V., 2006: 21).

IAR (AND)

„apa↑ cea duhovnicească” din care suntem chemați să bem noi <F> <Î> TOȚI creștinii ortodocși(marcând cuvintele cu mișcări sacadate ale capului pe axa verticală sus-jos, revenind cu orientarea corpului și a privirii către auditoriul din dreapta sa) botezați în numele sfintei treimi iar această apă duhovnicească spune sfântul Pavel↑ + „iz-vorăște↑ din PIAtra cea duhovnicească↑(marcând emfaza cu mișcări ale mâinii stângi în care ține crucea de lemn, în timp ce mâna dreaptă este strânsă în pumn) iar piatra cea duhovnicească este hristos.”+(repetând gestul, privește către auditoriul din fața sa, iar pumnul mâinii drepte este așezat la nivelul pieptului) încât↑(marcând conectorul cu aceeași mișcare a mâinii stângi ce ține crucea de lemn) NOI am venit la biserică ASTĂZI↓(repetând gestul către auditoriul din dreapta sa) am participat la dumnezeiasca liturghie↓(revenind cu mâinile în dreptul pieptului;ținând crucea de lemn cu ambele mâini, mâna o acoperă pe cea stângă) primim APA cea binecuvântată↑ <F><Î><R> pentru a-l primi pe hristos dumnezeu↑OMUL(marcând emfaza cu mișcări ale mâinilor ținând crucea pe axa verticală sus-jos)↑ în viața noastră↓(marchează cuvintele aplecându-se ușor auditoriu, se mișcă simultan pe axa orizontală stânga-centru-dreapta)↑ în casele noastre↓ în țara noastră:↓ în lumea noastrăși cum îl putem primi:↑(repetând același gest al mâinilor orientându-se către auditoriul din dreapta sa) pe hristos_domnul în viața noastră?” (CLRVAN, 2013: 61-62);

“from the spiritual/clerical stone *and* the spiritual stone is Christ” (CLRVAN, 2013: 61-62);

„Când dreptatea lui Dumnezeu se întoarce asupra noastră a sosit vremea de plată sau ispășirea. Ispășirea nu-i o pedeapsă de la Dumnezeu, ci un mijloc de înțelepciune, o îndreptare mai aspră. *Iar* fiindcă dreptatea lui Dumnezeu mereu ne ține cumpănă între faptă și răsplată, putem vorbi chiar de legea dreptății, ca de o lege milostivă, prin care ne curățim de petele faptelor rele.” (C.Î., 2006: 41);

“a harder straightening *and* because God’s righteousness” (C.Î., 2006: 41);

„Un creștinism fără recunoașterea lui Iisus ca Dumnezeu și Stăpân al lumii, nu-ți obligă viața la a o face mai curată. *Iar* cu cât viața se face mai necurată, cu atâta te-ntuneci dinspre Dumnezeu până la a-L tăgădui cu totul și a I te face vrăjmaș declarat.” (C.V., 2006: 22);

“it does not force your life to make it more honest *and* the more life becomes dishonest” (C.V., 2006: 22).

ȘI (AND)

„aceste trei elemente trebuie să le urmărim + postu` sau abținerea de la mâncare de la băutura ++ apoi + curățirea sufletească + dar și fapta cea bună care nu trebuie să lipsească ↑ + pentru că ↑ degeaba avem credință ↑ dacă nu avem fapte. credința fără fapte moartă este. ++ și iată că ↑ biserica noastră cea dreptmăritoare ne aduce în această perioadă ↑ + o pericopă evanghelică din care învățăm ↑ + învățăm din pilda samarineanului milostiv (CLRVAN, 2013: 43);

“faith without doings is dead *and* here it is out church” (CLRVAN, 2013: 43);

„El umblă nevăzut de oamenii cu ochi de lut, căutând mereu pe frații Săi, pândind și alergând după fiecare ins, „până-i va prinde pe toți cei ce se vor mântui, ca pe Pavel”, și

neavând odihnă până nu-i adună pe toți Acasă. Și acesta o face mereu, în fiecare veac de oameni până la sfârșitul lumii.” (C.Î., 2006: 35);

“having no rest until he has gathered all of them at Home. *And* he always does this thing” (C.Î., 2006: 35);

„Fără Iisus, Cel ce susține lumea cu mâna (cum arată unele icoane), fără Iisus, zic, sau împotriva Lui chiar, te afli în tulburare crescândă până la sinucidere. - Și e cel mai mare păcat de pe lume.” (C.V., 2006: 29);

“you are in a growing disorder until suicide. - *And* it is the biggest sin in the world.” (C.V., 2006: 29).

5. DISCOURSE MARKERS BRINGING NEW INFORMATION MEANT TO EXPLAIN OR TO GIVE MORE DETAILS ABOUT WHAT HAS BEEN MENTIONED BEFORE

The markers *căci* (*because/for*) and *că* (*that*)⁸ do not have in the analyzed texts exclusively the role to introduce information which give additional explanations, but on the other hand, they have the discursive role to connect the explanation with the previous discourse. As a consequence, we can speak about *pragmatic cumulation* (*pragmatic polyfunctionality*):

CĂCI (BECAUSE/FOR)

„întrucât această lege a domnului este sădită[↑] în inima în mintea fiecărui om. din momentul în care un om se naște el știe și simte ce este bine și ce este rău. vedem chiar și[’] în viața copiilor persoane nevinovate care nu cunosc pe de rost cele zece porunci care încă n’_au învățat ceea ce cere dumnezeu cum își dau bine seama când greșesc când îl supără pe dumnezeu sau îi supără pe ceilalți copiii prin păcatele lor ↓ *căci* în inima fiecărui om ↓ dumnezeu a pus + a plantat această poruncă + aceste porunci ale (xxx) binelui și a răului porunci care sunt implantate numai ⊥ nu numai în inima creștinilor dar în inima fiecărui om.” (CLRVAN, 2013: 47-48);

“he upsets the other children through their sins *because* in the heart of every man God has put” (CLRVAN, 2013: 47-48);

„Față de această de necrezut perspectivă a valorii omului, nu strică să o facem și mai luminoasă printr-un contrast de cuvinte. *Căci* după cum unui ridică până la Cer valoarea omului, alții caută să-i coboare până la pământ toată însemnătatea sa.” (C.Î., 2006: 149);

“it does not hurt to make it even brighter by word contrast. *For* as some lift up to Heaven the man’s value” (C.Î., 2006: 149);

„Tot așa, pe lângă orice răstignit al vieții acesteia, puțini mai rămân pentru el către Dumnezeu, și printre cei puțini, e Maica Domnului. - *Căci*, spre a ajunge la refacerea noastră, trebuie să trecem prin multe răstigniri, și avem trebuință de o inimă de mamă pentru noi către Dumnezeu.” (C.V., 2006: 121).

“she is the Mather of the Lord - *For*, to reach our recovery” (C.V., 2006: 121).

⁸ C. Dimitriu considered the markers *căci* and *că* *grammatical markers of relations*, being named *intermediate conjunctions* (Dimitriu, 1982: 136-137).

CĂ (*THAT*)

„toți avem acces la iertarea și la milostivirea lui Dumnezeu. + de_aceea trebuie să fie încurajator ↑ exemplul acestor tâlhari. exemplul tâlharului bun în mod special. + *că* indiferent ce_am făcut + indiferent de răul pe care_l am făcut Dumnezeu acordă iertarea sa. +” (CLRVAN, 2013: 55).

“the example of a good thief in particular *that* no matter what I have done.” (CLRVAN, 2013: 55);

„Trebuie trecute vămile, rușinând încă de aici, de pe pământ, pe vameșii văzduhului, ca la mutarea noastră dincolo, cunoscând ei focul dumnezeiesc ce a ars lucrurile lor din noi, să nu ne poată opri cu vreo datorie neplătită din vremea de acum, vreme rânduie încercărilor. *Că* așa zic Părinții, că vremea de acum spre pocăință ne e dată.” (C.Î., 2006: 54);

“from now on, time of atonements. *That* is what the Priests say” (C.Î., 2006: 54);

„Dacă ar răsplăti tot binele imediat, ar însemna că sufletul există numai în lumea aceasta, cu alte cuvinte sufletul n-ar fi nemuritor; deci Dumnezeu trebuie să se achite urgent de îndatorirea ce i-a făcut-o omul. *Că* Dumnezeu uneori pedepsește răul și uneori răsplătește binele, e ca să știe omul că răul se pedepsește și binele se răsplătește.” (C.V., 2006: 190).

“God must urgently pay the duty that man has done to him. *That* God sometimes punishes evil” (C.V., 2006: 190).

6. PRAGMATIC MARKERS REQUESTING AGREEMENT AND/OR CONFIRMATION

Sorin Stati (Stati, 2002: 54 and 72) distinguishes between the agreement and the confirmation, the last one being named “a response to an explicit request formulated by the partner” (Năstase, 2003: 219). The transmitter has used the pragmatic markers which have the role to request the agreement and/or confirmation such as: *nu?*, *adevărat?*, *nu-i adevărat?*, *nu-i așa?* *așa-i?* when he/she “requests a confirmation for what he/she is saying and this thing it could be done by using various markers, more or less explicit”. (Pop, 2003: 254). These markers are named in speciality literature *disjunctive questions: așa?*, *nu-i așa?*, *nu?* “which are added to a statement produced by the speaker” (Collet, 2005: 90).

NU? (*NO?*)

„acesta este mesajul pe care de fapt vrea să_l dea hristos. nu mai mult sau nu mai departe însuși hristos când își începe activitatea sa pământească ↑ ca să înțelegem că + nu ↑ + elimină postu' ci dimpotrivă + îl promovează ca armă + *nu?* împotriva vrăjmașilor împotriva vrăjmașului nevăzut care este diavolul *nu?* + însuși mântuitorul hristos spuneam își începe activitatea sa pământească postind patruzeci de zile. *nu?* și patruzeci de nopți în pustiu karantania. + nu mai vorbim și de faptul că sfinții apostoli au ținut postu' nu mai vorbim de cei din vechiul testament moise ilie (xxx) se spune și_n cântările de la utrenie, ilie a încuiat ceru' ” și așa mai departe prin post. (CLRVAN, 2013: 13-14).

“to understand that it does not eliminate fasting, but instead, it promotes it as a weapon, *no?* against the enemies” (CLRVAN, 2013: 13-14).

SAU (*OR*)

In the texts mentioned above, the conjunction *sau* (*or*) become by pragmaticalization a discourse marker which is used with the role to request the agreement and/or confirmation, and moreover it is also used like a marker of emphasis:

„Deci trufia cu virtuți, fiind o virtute în pielea goală, *sau* își dă seama de goliciunea sa și cere acoperemânt smerenia (sau dulama lui Dumnezeu cum o numește sfântul Isaac sirul), cum ne asigură toți sfinții Părinți.” (C.V., 2006: 28-29).

“the pride with virtues, being a virtue in bare skin *or* he realizes his nakedness and demands humility” (C.V., 2006: 28-29).

7. DISCOURSE MARKER *or* (*furthermore*)⁹

OR (*FURTHERMORE*)

„Ce au oamenii aceștia împotriva lui Iisus, că nici demonii nu I-au făcut atâta împotrivire câtă I-a făcut cenșura invidiei omului? - Cred că nu altceva decât complicitatea în păcat, coalizată împotriva virtuții și împotriva oricui care îndrăznește să iasă un pas măcar din această complicitate. *Or*, Iisus ieșise – nici n-a fost vreodată în complicitate cu păcatul;” (C.V., 2006: 68-69).

“complicity coalesced against the virtues and against anyone who dares to step out of this complicity. *Furthermore* Jesus went out. – He was never in complicity with sin” (C.V., 2006: 68-69).

CONCLUSION

Our study analyzes various types of discourse markers which take on several *pragmatic roles*. Interesting enough are the multifunctional discourse markers (*pragmatic cumulation* or *pragmatic polyfunctionality*) such as: the presentational interjection *iată* which simultaneously transmits two types of pragmatic significance: on the one hand, *deictic-ostensive significance* and on the other hand the significance – a pragmatic-role type, in other words, meant to connect different parts of the discourse; we must not forget the discourse markers *căci* and *că* which in the texts proposed for analysis fulfil more than the role of introducing information that includes additional explanations provided by the author, taking on the discursive function of relating the explanation to the previous discourse.

Sources :

- CLRVAN, (2013), *Corpus de limbă română vorbită actuală nedialectală*, coordonator Luminița Hoarță Cărăușu, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași.
- C.Î., (2006): Arsenie, BOCA, *Căderea Împărăției*, Ediția a V-a, ediție îngrijită de Preot Conf. Dr. Simion Todoran și Monahia Zamfira Constantinescu, Editura Sfintei Episcopii Ortodoxe Române a Aradului, Deva.

⁹ The authors of *Gramatica limbii române*, the Publishing House of the Academy, the new edition, speak about *or* which is included in the category of the pragmatic connectors, mentioning that “*or* introduces from a pragmatic point of view the second premise of an argument, decisive for the conclusion” (GALR 2005: 730).

C.V., (2006), Arsenie BOCA, *Cuvinte vii*, Ediția a 2-a, rev., Ediție îngrijită de Episcop Dr. Daniil Stoenescu, Editura Charisma, Deva.

Bibliography :

- COLLETT, Peter, (2005), *Cartea gesturilor. Cum putem citi gândurile oamenilor din acțiunile lor*, Editura Trei, București.
- DIMITRIU, Corneliu, (1982), *Gramatica limbii române explicată. Sintaxa*, Editura Junimea, Iași.
- DINCĂ, Garofița, (2008), „Strategii de construcție a prediciei”, în *Lucrările primului simpozion internațional de lingvistică*, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan-Al. Rosetti” București, 13-14 noiembrie 2007, N. Saramandu, M. Nevaci, C.I. Radu (eds.), Editura Universității din București, p. 375-402.
- FRASER, Bruce, (1990), “An Approach to Discourse Markers”, in *Journal of Pragmatics*, 14.
- FRASER, Bruce, (1996), “Pragmatic Markers”, in *Pragmatics*, 6.2: 167-190.
- GLR, (2005), *Gramatica limbii române*, vol. al II-lea, *Enunțul*, Editura Academiei, București.
- HOARȚĂ CĂRĂUȘU, Luminița, (2015), „Arsenie Boca. Căderea Împărăției. Particularități morfosintactice și retorico-pragmatice”, în *Analele Științifice ale Universității „Al.I. Cuza”*, Iași, Secțiunea III, Lingvistică, Tom LX/2014, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, p. 51-80.
- HOARȚĂ CĂRĂUȘU, Luminița, (2016), „Arsenie Boca, Cuvinte vii. O analiză din perspectivă gramaticală și retorico-pragmatică”, în *Analele științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (serie nouă)*, secțiunea IIIe, Lingvistică, tomul LXI / 2015, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, p. 43-59.
- HÖLKER, K., (1988), *Zur Analyse von Markern*, Stuttgart, Franz Steiner.
- LICHEM, K., (1981), *Bemerkungen zu den Gliederungssignalen im gesprochenen Italienisch*, in Ch. Schwarze, *Italienische Sprachwissenschaft*, Tübingen, Narr.
- NĂSTASE, Vera, (2003), *Acordul afirmativ în limba română vorbită*, in Laurenția Dascălu Jinga, Liana Pop (coord.), *Dialogul în româna vorbită*, Editura Oscar Print, București.
- POP, Liana, (2003), „Așa-i, nu-i așa?” *De la adverb la marcă discursivă: un caz de gramaticalizare*, in Laurenția Dascălu Jinga, Liana Pop, (coord.), *Dialogul în româna vorbită*, Editura Oscar Print, București.
- STATI, Sorin, (2002), *Principii di analisi argomentativa*, Bologna, Patron.